

CYRQLARZ

no.66

Pracownia Komet i Meteorów Stowarzyszenie Astronomiczne
27 Listopada 1993

ORIONIDY '93

Niech żałują wszyscy, którzy w tym roku nie zdecydowali się obserwować Orionid. Zwykle maksimum było przewidywane na godzinę 17.00 UT 21 października 1993 roku, jednak jak donieśli obserwatorzy z Niemiec i Holandii już 18 października około godz. 2.30 UT obserwowane liczby godzinne przekroczyły 25 meteorów (ZHR=35). Jest to wartość 3-4 razy większa niż normalna aktywność Orionid w tym okresie. Liczba ta jest tym bardziej zaskakująca jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że w latach poprzednich zenitalne liczby godzinne dla Orionid w maksimum wynosiły ZHR=20.

Według wstępnych danych z Polski liczba godzinna w nocy z 17 na 18 października wyniosła 8 meteorów, co po przeliczeniu na ZHR daje wartość 18. Niestety jak na razie otrzymaliśmy bardzo mało wyników, trudno więc powiedzieć coś więcej. Przypominamy, że na obserwacje Orionid czekamy do 15 grudnia.

PERSEIDY '93

Niestety z przyczyn od nas niezależnych w zeszłym numerze Cyrqlarza nie mogły ukazać się rysunki do opracowania Perseid '93. Wszystkich zainteresowanych przepraszamy i naprawiamy ten błąd przesyłając je w tym numerze.

CYRQLARZ '94

Prenumerata Cyrqlarza na I półrocze 1994 roku będzie nadal kosztować 25 kzl (1 kilozł=1000 zł). Najprawdopodobniej w tą kwotę wliczona zostanie przesyłka poradnika dla obserwatorów meteorów. Wszystkich chętnych prosimy o przesłanie w.w kwoty na adres: Arkadiusz Olech, ul. Żwirki i Wigury 11/34, 83-000 Pruszcz Gdański, nie później niż do końca grudnia.

OBSERWACJE

Od tego roku nasze obserwacje będą przesyłane do International Meteor Organization w USA. Organizacja ta jednak wymaga od swoich obserwatorów oprócz oceny jasności i barwy także określenia wysokości zjawiska nad horyzontem. Dokładność tego powinna zawierać się w granicach 5 – 10°. Jest to o tyle ważne że meteory są najbliższymi obserwowanymi przez nas obiektami astronomicznymi. W związku z efektem spłaszczenia sfery niebieskiej meteor widziany w zenicie znajduje się około 2 razy bliżej nas niż takie samo zjawisko widziane na wysokości 30° nad horyzontem. Ten pierwszy jest więc 4 razy jaśniejszy co w przeliczeniu na wielkości gwiazdowe daje około 1.5 mag. Widać więc wyraźnie, że podanie samej jasności, bez określenia wysokości nad horyzontem, znacznie pomniejsza wartość naukową obserwacji.

DANE DO OBSERWACJI

KWADRANTYDY 93/94

Przypominamy, że w dniach 27 XII-10 I aktywny jest stosunkowo młody i duży rój Kwadrantyd. W maksimum tzn. nad ranem 4 stycznia liczby godzinne mogą wynieść nawet 100. Nie są też wykluczone inne niespodzianki. Warunki do obserwacji nie są najgorsze ponieważ fazy Księżyca w tym okresie wyglądają następująco: pełnia - 28 XII, ostatnia kwadra - 5 I, nów - 12I. Radiant Kwadrantyd leży w gwiazdozbiorze Smoka i ma współrzędne: $\alpha = 15^h 56^m$, $\delta = +48^\circ, 4$. Na wyniki czekamy do końca stycznia.

KOMETA MUELLER (1993a)

Miłą niespodziankę sprawiła kometa Mueller (1993a), której jasność wzrosła o około 0.5 mag. i obecnie wynosi 8^m.8. Jest więc już w zasięgu większych lornetek. Polecamy do obserwacji. Oto jej współrzędne:

1993/94	R. A. (2000)	Decl.	Delta	r	Elong.	Phase	ml
Nov. 29	20 31.83	+46 30.3	1.783	2.015	88.5	29.3	8.8
Dec. 4	20 41.49	+41 54.9	1.833	1.999	84.7	29.4	8.8
9	20 50.22	+37 40.0	1.892	1.985	80.6	29.3	8.9
14	20 58.25	+33 46.8	1.960	1.972	76.2	29.0	8.9
19	21 05.75	+30 15.4	2.035	1.962	71.7	28.4	9.0
24	21 12.80	+27 04.9	2.113	1.953	67.1	27.6	9.0
29	21 19.50	+24 13.8	2.194	1.946	62.5	26.6	9.1
Jan. 3	21 25.89	+21 40.4	2.277	1.941	57.9	25.4	9.2
8	21 32.03	+19 23.0	2.359	1.938	53.3	24.0	9.2
13	21 37.95	+17 19.8	2.439	1.937	48.7	22.4	9.3
18	21 43.67	+15 29.1	2.517	1.938	44.3	20.7	9.4
23	21 49.21	+13 49.3	2.592	1.941	39.9	19.0	9.4
28	21 54.59	+12 19.1	2.662	1.946	35.5	17.1	9.5

1993 November 23

(5894)

Daniel W. E. Green

KOMETA MUELLER (1993p)

Na niebie możemy obserwować jeszcze jedną kometa o nazwie... Mueller (1993p). Jest jednak trochę słabsza od swojej imienniczki. Podajemy jej efemerydę:

1993/94	R. A. (2000)	Decl.	Delta	r	Elong.	Phase	ml
Oct. 10	0 15.52	+43 10.8	1.844	2.702	142.0	13.1	12.1
20	23 51.46	+38 13.3	1.716	2.583	143.1	13.4	11.8
30	23 30.23	+31 56.5	1.635	2.462	137.8	15.7	11.5
Nov. 9	23 13.40	+24 50.8	1.602	2.341	127.5	19.6	11.2
19	23 01.51	+17 36.1	1.613	2.219	114.9	23.8	11.0
29	22 54.32	+10 47.1	1.658	2.096	101.8	27.4	10.8
Dec. 9	22 51.22	+ 4 42.7	1.726	1.972	89.0	30.0	10.6
19	22 51.53	- 0 32.3	1.803	1.848	76.9	31.2	10.4
29	22 54.64	- 5 02.7	1.880	1.725	65.7	31.3	10.2
Jan. 8	23 00.02	- 8 57.3	1.946	1.603	55.2	30.3	10.0
18	23 07.33	-12 26.1	1.994	1.484	45.6	28.3	9.7
28	23 16.29	-15 38.7	2.018	1.368	37.1	25.7	9.4

Redagują: Arkadiusz Olech i Przemysław Woźniak .